

De hervorming van de Raad van State

Wetsontwerp tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State

Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing
Annelies Verlinden



1

Overzicht

1. Inleiding & context
2. Eerste luik hervorming: substantiële uitbreiding personeelskader
3. Tweede luik hervorming: inhoudelijke hervormingen afdelingen Bestuursrechtspraak en Wetgeving
 - 3.1. Afdeling Bestuursrechtspraak
 - 3.1.1. Inkorting doorlooptijd vernietigingsprocedures
 - 3.1.2. Actievere aansturing schorsingsprocedure
 - 3.1.3. (Her-)Invoering beslissing tot herstel
 - 3.2. Afdeling Wetgeving: optimalisatie wetgevend proces
4. Toelichting stand van zaken parlementair proces

Hervorming Raad van State



2

1

Inleiding & context

Hervorming Raad van State



3

1. Inleiding & context

Raad van State

- Cruciale rol in de rechtsbescherming
- Essentieel onderdeel van de rechtstaat
- Bijzonder hoog aantal adviesaanvragen afdeling Wetgeving
- Bijzonder veel lopende procedures voor afdeling Bestuursrechtspraak met lange doorlooptijden tot gevolg
- Beleidsverklaring: hervorming Raad van State m.o.o.
 - Optimalisatie wetgevend proces
 - Snellere en kwaliteitsvolle beslechting bestuursgeschillen

Hervorming Raad van State

4



4

2

Substantiële uitbreiding personeelskader

Eerste luik van de hervorming

Hervorming Raad van State



5

2. Substantiële uitbreiding personeelskader

Eerste luik van de hervorming

- Structurele onder-bemanning in beide afdelingen Raad van State
- Én personeelsbehoeften voor realisatie beoogde hervormingen
- = Substantiële uitbreiding personeelskader vereist
- Jaarlijks +/- 6 miljoen EUR
- Wettelijke basis: wet van 6 september 2022 tot wijziging van artikel 69 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 23 januari 1973
- Concreet: beoogde aanwervingen van 14 staatsraden, 32 auditeurs en 7 griffiers zijn lopende

Hervorming Raad van State

6



6

3

Inhoudelijke hervormingen afdelingen Bestuursrechtspraak en Wetgeving

Tweede luik van de hervorming

Hervorming Raad van State



7

3. Inhoudelijke hervormingen afdelingen Bestuursrechtspraak en Wetgeving

Tweede luik van de hervorming

- Versterking personeelskader en inhoudelijke hervormingen: snellere en kwaliteitsvolle procedures; betere rechtsbescherming
- Bijzondere wijze totstandkoming wetsontwerp met inhoudelijke hervormingen
- Wisselwerking met relevante stakeholders, in het bijzonder de Raad van State zelf, maar ook: Ordes van Advocaten, VBO en FABA

Hervorming Raad van State

8



8

3.1

Inhoudelijke hervormingen afdeling Bestuursrechtspraak

Inhoudelijke hervorming van de Raad van State: tweede luik van de hervorming

Hervorming Raad van State



9

3.1.1. Drastisch inkorten doorlooptijd procedures ten gronde

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Bestuursrechtspraak

- Huidige doorlooptijd procedures ten gronde: gem. > 30 maanden
- Doel hervorming: snellere beslechting bestuursgeschillen = sneller duidelijkheid = goed voor rechtszekerheid en investeringsklimaat
- → Speerpunt hervorming: inkorting doorlooptijd procedure ten gronde tot maximaal 18 maanden
- Realisatie inkorting door geheel aan maatregelen:
 - Wijzigingen dubbel onderzoek, met in het bijzonder termijn van 6 maanden
 - Verval beschikking tussenkomst
 - Vereisten aan partijen inzake samenvatting middel en inhoud laatste memorie
 - Optimalisatie cassatiecontentieux

Hervorming Raad van State

10



10

3.1.1. Drastisch inkorten doorlooptijd procedures ten gronde

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Bestuursrechtspraak

- Bijzondere regeling voor “zaken van hoger openbaar belang”
- In huidige actualiteit: voorstel voor dossiers inzake energietransitie en ontwikkeling hernieuwbare energiebronnen
- Voorrangsbepaling
- Doorlooptijd: 15 maanden

3.1.2. Actievere aansturing schorsingsprocedure

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Bestuursrechtspraak

- Sneller en uiterlijk binnen termijn van 3 maanden uitspraak in gewone schorsingsprocedure
- Spoedeisendheid op maat: procedurekalender
- Voorwaarden schorsing blijven identiek, maar ernstig middel moet zich lenen tot snelle behandeling in kortgeding

3.1.3. (Her-)Invoering beslissing tot herstel

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Bestuursrechtspraak

- De vroegere zogenaamde “bestuurlijke lus”
- Verwerende partij kan door Raad van State vastgestelde onwettigheid herstellen
- In eerste instantie voor maatschappelijk gewichtige projecten op regionaal niveau
- In eerste instantie i.k.v. vergunningscontentieux, vb. herziening gewestplan (Wallonië) en wijzigingen gewestelijk bestemmingsplan (Brussel)
- Evaluatie voor eventuele uitbreiding in de toekomst

3.1.4. Digitalisering afdeling Bestuursrechtspraak

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Bestuursrechtspraak

- Wettelijke basis voor het hanteren van een videoconferentie in buitengewone omstandigheden, met afdoende waarborgen voor rechten van verdediging
- Verruimd gebruik elektronische procedure
- Verruimd gebruik elektronische handtekening
- Afschaffing gebruik fax

3.2

Inhoudelijke hervormingen afdeling Wetgeving

Inhoudelijke hervorming van de Raad van State: tweede
luik van de hervorming

Hervorming Raad van State



15

3.2. Optimalisering adviesprocedure en -verlening

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Wetgeving

- Explicitering zgn. “overlaatprocedure”
- Gezamenlijke adviesaanvraag
- Aanpassing regeling termijnverlenging zomervakantie
- Modernisering algemene vergadering en verenigde kamers afdeling Wetgeving

Hervorming Raad van State

16



16

4

Toelichting stand van zaken parlementair proces

Hervorming Raad van State



17

4. Toelichting stand van zaken parlementair proces

Tweede luik hervorming: Inhoudelijke hervormingen afdeling Wetgeving

- Behandeling met urgentie
- Eerste lezing in Commissie op 22.3 jl.
- Tweede lezing en enkele adviezen aangevraagd
- Tweede lezing in Commissie op 12 april e.k.

Hervorming Raad van State

18



18

“Het is onze verantwoordelijkheid dat de Raad zijn taken efficiënt en performant kan blijven vervullen. Zo garanderen en versterken we het vertrouwen van de burgers en ondernemingen in de Raad. Dat is precies wat ik beoog met deze hervormingen.”

Hervorming Raad van State



19

Dank voor uw aandacht!

Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing

Vragen?



info@belgium.Verlinden.be



<https://verlinden.belgium.be/nl/home>



20